

Voldgiftsforeningen 29. november 2021

Ekspertbistand, bevisførelse og bevisbedømmelse

Erfaringer for dommersædet

Landsdommer Julie Arnth Jørgensen

**Der er ingen gunstig vind for dem, der ikke ved,
hvilken havn de skal til.**

(Arthur Schopenhauer, 1788-1860)

Advokaternes opgaver

- "Skaden"
(tabet/erstatningsopgørelsen)
som det, den juridiske
argumentation bygges op
omkring – og ikke blot et
appendix
- Talforståelse
- ikke talforskrækkelse

Bevisførelsens ”form”

- ”Syn og skøn” (én ekspert udpeget af voldgiftsretten)
- Billigst, men sjældent bedst
- ”Trygt og nemt”
- Hver part har egen ekspertbistand
- Dyrt, men oftest bedre
- Udfordrende for både advokater og voldgiftsdommere

Den partsudpegede eksperts rolle

- Udnytte Etos

HK af 15. oktober 2021 (BS-50925/2020)

"Højesteret finder, at rapporten fra PwC ikke blot har karakter af en talopstilling eller lignende, men at der er tale om en selvstændig og selvforklarende erklæring med den sagkundskab og autoritet, som er forbundet med en revisorerklæring fra PwC om tabsopgørelsen."

Den partsudpegede eksperts rolle

- En god pædagog
 - Klarhed i fremstillingen
 - Kortfattet og koncentreret
 - Skabe forståelse hos voldgiftsretten
- Fremstillingens form
 - skriftlig og mundtlig(ekspertens/eksperternes egen præsentation for voldgiftsretten vs. ”afhjelmning”)

Tabsopgørelsens ”beviselementer”

- Datagrundlag
- Beregninger
- Forudsætninger/antagelser

**Hver person tager grænserne for sit eget
synsfelt som verdens grænser.**

(Arthur Schopenhauer, 1788-1860)

Grundprincipper

- Du skal vide mere om sagen end din modpart. Alt om din side af sagen og næsten alt om din modparts.
- Intet må kunne overraske dig.
- Grav altid et spadestik dybere end modparten.
- Det afgørende er ikke om klienten har ret, men om du kan bevise det.
- Retssager vindes under bevisførelsen, ikke proceduren.
- En sags vigtigste stadium er den udenretlige forberedelse, hvor faktum afdækkes og beviserne fremskaffes.
- Beviser føres kun vedrørende det, som er bestridt
- For bevisførelse er tre spørgsmål altid afgørende:
 - Hvorfor gør jeg det?
 - Hvad kan jeg opnå?
 - Hvad er risikoen?